

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46235
Назва ОП	Інформаційна безпека держави
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	125 Кібербезпека
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

З огляду на обмежену кількість знаків, які можна розмістити в цьому полі, відповіді на звіт ЕГ подаємо у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь на звіт ЕГ 125 PhD_.pdf</i>	A+nU1e87U6ft/yLCqcLLqIOZnQN97Bvb3ETPLtoDu EM=

***

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 25.05.2023 р.

Київський університет імені Бориса Грінченка висловлює вдячність членам експертної групи за проведену експертизу, високу оцінку нашої освітньо-наукової програми та надані рекомендації щодо покращення освітньо-наукової підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Надані рекомендації по можливості будуть враховані при подальшій реалізації освітньої програми. Разом з тим, хочемо надати відповіді на частину зауважень і рекомендацій з якими не погоджуємось.

Зауваження ЕГ	Відповідь ЗВО
<p>Критерій 1 У місії, візії та Стратегії розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023-2027 р.р. закладені базові засади – сприяння всебічному розвитку особистості та забезпечення підготовки високопрофесійних фахівців для міста Києва та України. Рекомендуємо починаючи з 2024 року відобразити у місії, візії та Стратегії розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023-2027 р.р. важливість ОНП «Інформаційна безпека держави», роль та місце спеціальності 125 «Кібербезпека» з урахуванням функціонування ОП 1, 2 та 3 рівнів освіти.</p>	<p>Стратегія розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (далі – Університет) на 2023 – 2027 роки (http://surl.li/hfnke) окреслює стратегічні орієнтири підвищення ефективності діяльності Університету як освітнього-наукового, інноваційного комплексу столиці України, який сприяє всебічному розвитку особистості та забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців для міста Києва та України. Місія Університету – служити людині, громаді, суспільству. Візія Університету – столичний університет з розвиненою корпоративною культурою, високими стандартами якості освіти та наукових досліджень, простором для самореалізації кожної особистості, діяльність якого спрямована на відповідальне служіння людині, територіальній громаді міста Києва, Україні. На наше переконання місія та візія Університету, а також стратегія його розвитку, у комплексному поєднанні, цілком відображають важливість ОНП «Інформаційна безпека держави» та спеціальності 125 Кібербезпека загалом на всіх рівнях вищої освіти, оскільки служіння людині, громаді та суспільству є одним із пріоритетних напрямів галузі кібербезпеки та захисту інформації.</p> <p>Зважаючи на той факт, що Університет провадить освітню діяльність за більш як 100 освітніми програмами на різних рівнях освіти (зокрема, за спеціальністю 125 Кібербезпека від бакалавра до доктора філософії), вважаємо відображення у місії, візії та Стратегії розвитку Університету на 2023 – 2027 роки важливість окремих освітніх програм та спеціальностей недоцільним.</p>
<p>Критерій 2 Слабкі сторони – Слабких сторін ОНП «Інформаційна безпека держави» не виявлено. Рекомендації – ЕГ рекомендує для можливості якісної реалізації дуальної форми вищої освіти на ОНП «Інформаційна безпека держави» вказувати в індивідуальних планах аспірантів програму практичного навчання на робочих місцях.</p>	<p>У Відомостях про самооцінювання на с.9 зазначено: “Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОНП не здійснюється”. Водночас, якщо використовувати ідею дуальної освіти як методологічну основу узгодження освітньо-наукової та професійної педагогічної підготовки аспірантів, що дає можливість подолати розрив між теорією та практикою, освітою і фаховою діяльністю, то більшість аспірантів поєднують навчання на ОНП з професійною діяльністю. До прикладу, аспіранти, які навчаються на цій ОНП, працевлаштовані у ПАТ “Укртелеком” (Цирканюк Д.А., адміністратор відділу адміністрування систем інформаційної безпеки департаменту безпеки ІТ дирекції інформаційних технологій), Національному центрі управління та випробувань космічних засобів (Дмитрієнко К.А., провідний інженер відділу технічного захисту інформації центру інформаційних систем та захисту інформації), Київському університеті імені Бориса Грінченка (Абрамов С.В., системний адміністратор Центру</p>

	<p>комп'ютеризації і технічного обслуговування інформаційних систем Науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти), діяльність яких пов'язана із захистом інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. Дану інформацію було представлено на першій зустрічі ЕГ з адміністрацією Університету. Тому рекомендацію ЕГ щодо відображення в індивідуальних планах аспірантів програм практичного навчання на робочих місцях вважаємо недоцільною.</p>
<p>Критерій 3 Здобувачі ОНП не залучаються до участі у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності, не використовують можливостей неформальної освіти. ЕГ рекомендує ЗВО впродовж наступних навчальних років мотивувати та залучати здобувачів ВО ступеня доктора філософії до участі у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності; гаранту ОНП та НПП впродовж 2023/2024 навчального року налагодити роботу із популяризації серед здобувачів можливостей неформальної освіти.</p>	<p>За час реалізації ОНП звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, дійсно не було, що пов'язуємо з високою вмотивованістю здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня до саморозвитку та розвитку професійних знань, умінь та навичок. Проте це не є підставою для формулювання думки щодо не залученості аспірантів до участі у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності, та не використання можливостей неформальної освіти.</p> <p>Про можливість зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, на ОНП НПП та здобувачі ознайомлюються з розробленого та оприлюдненого на сайті Університету Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті. Інформування здобувачів з цього питання починається на зборах здобувачів ступеня доктора філософії першого року навчання, на зустрічах з гарантом програми, у подальшому – на заняттях викладачів ОК. Окрім того, на вебсторінці Докторської школи загальноуніверситетського сайту розміщено оголошення про можливість проходження курсів на Coursera (https://tinyurl.com/ocoursera-kubg) та Udemу (https://tinyurl.com/oudemy-kubg). НПП і здобувачі отримують інформацію про нові можливості на корпоративну пошту, зокрема і від НДЛ цифровізації освіти.</p> <p>Так, до прикладу, сертифікати, отримані у неформальній освіті мають аспіранти: Пасічник Д.С. “Meta Front-End” (Coursera, сертифікат від 12.12.2022); Цирканюк Д.А. “Microsoft Azure Fundamentals AZ-900 Exam Prep Specialization (Coursera, сертифікат ESMHQ5MK7KUL), “Microsoft Azure Services and Lifecycles” (Coursera, сертифікат 7H7D53KUY7LU), “Introduction to Microsoft Azure Cloud Services” (Coursera, сертифікат R5NAPNAYLE2G), “Microsoft Azure Management Tools and Security Solutions” (Coursera, сертифікат SFKRKSBTB9QC), “Preparing for the AZ-900 Microsoft Azure Fundamentals Exam” (Coursera, сертифікат 4JSDDED3PFHA), “ISO 27001 Cybersecurity manager. Guidelines” (Udemy, сертифікат UC-ccb1c8e4-17ca-4733-8076-00adb6a42b93).</p> <p>Окрім того, у відповідь на запит ЕГ на додаткові документи та підтвердження за №8, було надано документи, які підтверджують участь здобувачів Іосіфова Є., Сукайло І., Цирканюк Д. у міжнародному проєкті Research of Natural Language Processing за грантом №43-070121 від Ender Turing OÜ (Таллін, Естонія).</p> <p>Отже, висловлену рекомендацію щодо популяризації серед здобувачів можливостей неформальної освіти адміністрація</p>

	<p>закладу вже виконує і буде в подальшому продовжувати цю практику. І відсутність на момент акредитації визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, не може бути, на наш погляд, визнаною слабкою стороною у контексті критерію 3.</p>
<p>Критерій 4 Слабкі сторони – Судячи з публікацій НПП та наданих матеріалів міжнародна академічна мобільність реалізується лише шляхом участі НПП та здобувачів у міжнародних конференціях та публікаціях із закордонними колегами. На це вплинули карантинні обмеження у зв'язку із пандемією Covid-19, а також воєнний стан. ЕГ не виявила суттєвих недоліків Рекомендації – Для можливості учасниками освітнього процесу якісно і повно опрацьовувати матеріал ОК ЕГ рекомендує до початку нового н.р. (2023/2024) оновити джерела літератури у РНП ОК, не використовуючи джерел інформації країни-агресора та російськомовних. За ОНП, що акредитується, поки що не було реалізовано програм обміну для аспірантів. Варто пропагувати серед аспірантів, які навчаються за ОНП, перспективи та позитиви академічної мобільності (в очному форматі), спираючись, у першу чергу, на власний приклад НПП.</p>	<p>Висновки ЕГ не зовсім об'єктивні, оскільки у Відомостях про самооцінювання на с.24-25 зазначено, що аспіранти ОНП були учасниками програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне – слухачами модулів «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» https://tinyurl.com/tgecgad, «Державне – міжнародне – суспільне: європейські цінності» http://stipendium.kubg.edu.ua/, є учасниками модуля «Університетська автономія у розвитку демократичних цінностей у вищій освіті: досвід країн ЄС для України» https://uaddvhe.kubg.edu.ua/. Зокрема, за останнім, який реалізується в Університеті за кошти Європейського Союзу донині, було передбачено вибір найактивніших учасників та запропоновано академічну мобільність до польського ЗВО, проте переможцями стали здобувачі інших спеціальностей.</p> <p>Загалом Університетом створено всі умови для академічного обміну здобувачів освіти всіх рівнів, укладено значну кількість угод, у тому числі у рамках програми Еразмус+.</p> <p>НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти, Докторська школа та випускова кафедра регулярно інформують аспірантів про можливості участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проєктах.</p> <p>Щодо рекомендації з оновлення джерел літератури зазначимо, оскільки нормативно не регламентовано вимоги до формування переліку літературних джерел, відсутні чіткі, прозорі критерії щодо років видання, тому у згаданих ЕГ ВК3, ВК4 використано джерела тих авторів, які мають найбільш об'єктивні та визнані у науковій спільноті напрацювання.</p> <p>Щодо використання згаданих ЕГ джерел як російськомовних можемо зазначити наступне. Зауваження щодо джерела з ОК1 змістового модуля «Наука етика» дисципліни «Філософія і методологія наукової діяльності» як джерела країни-агресора, вважаємо суперечливим, оскільки Washington ProFile – це міжнародне (базоване у Вашингтоні) інформаційно-аналітичне агентство, яке є незалежним джерелом інформації. База даних цієї платформи містить матеріали вебінарів, конференцій, інтерв'ю, статей, збірників наукових есе, які дають можливість ознайомитися з міжнародними дослідженнями у соціологічній, науковій, технічній та інших сферах. У переліку опублікованих на платформі праць міститься документ, який називається “Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян” (Варшава, 2019), посилання на яке було додано у список додаткової літератури і є джерелом додаткової інформації в контексті вивчення дисципліни. Посилання ж на вебсторінку із позначенням “ru” визначає мову інтерфейсу, якою користувались при перегляді статей та текстів на вебсторінці англійськомовного сайту, тобто як одну із опцій</p>

	<p>подання інформації. Але, звичайно, у робочій програмі ОК посилання буде змінено на англійський інтерфейс.</p> <p>Щодо іншого прикладу, зауважимо, що ВК5 «Технології безпеки складних соціотехнічних систем» передбачає формування здатності оцінювати процеси, що відбуваються в інформаційному і кіберпросторі, у тому числі інформаційні, соціологічні та етичні, внаслідок чого виникає необхідність критичного аналізу різноманітних джерел інформації, в тому числі за походженням з протиборчої сторони, саме з метою оцінки та прогнозування подальших діянь супротивника і формування заходів щодо протидії цим діянням.</p> <p>Поточні зміни до РПНД, зокрема і до рекомендованих джерел інформації, щороку переглядаються відповідно до п.1.12 Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін https://tinyurl.com/kubg-rpnrul</p>
<p>Критерій 5 Слабких сторін та недоліків не виявлено. Рекомендації – Поряд із належним рівнем впроваджених заходів щодо дотримання академічної доброчесності, рекомендовано розширити низку заходів щодо дотримання принципів академічної доброчесності, наприклад, запровадити систему особистого зобов'язання дотримання норм академічної доброчесності здобувачем ВО та НПП, провести низку тренінгів роз'яснюючого характеру тощо.</p>	<p>На нашу думку, висловлена рекомендація ЕГ є дещо суперечливою. В Університеті розроблено комплекс необхідної нормативної документації щодо політик, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності, який включає Кодекс корпоративної культури Університету Грінченка https://tinyurl.com/kodeks-korp, Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Університету: https://tinyurl.com/kubgintegrity, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка https://tinyurl.com/kubg-phd-pro, наказ «Про затвердження складу комісії з академічної доброчесності Університету» (оновленого складу) (№104 від 10.03.2023) https://tinyurl.com/dobr2023. Вважаємо, що ЕГ оминуло належною увагою Декларацію про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та студентів, аспірантів, докторантів Університету https://tinyurl.com/deklaratsii, яку усі аспіранти підписують на початку своєї підготовки, яку можна вважати якраз особистим зобов'язанням дотримання норм академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками.</p> <p>Окрім того, навчальний план ОНП містить модулі «Наукова етика» та «Інтернаціоналізація науки», спрямовані на дотримання принципів академічної доброчесності.</p> <p>У Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету діє Школа академічної доброчесності, діяльність якої передбачає підготовку «агентів змін», котрі через різні заходи популяризують та утверджують принципи академічної доброчесності серед академічної спільноти Університету. Таку практику вважаємо важливим здобутком Університету та унікальною практикою http://surl.li/bekdr. Наукове товариство щорічно проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації», один із напрямів роботи якої – «Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності та наукової етики»</p>

	<p>https://tinyurl.com/konf-2019, https://tinyurl.com/kubg-konf21, https://tinyurl.com/kubg-konf22, http://surl.li/hgpef.</p> <p>Вважаємо, що в Університеті забезпечено високий рівень залучення здобувачів освіти до заходів, спрямованих на утвердження принципів академічної доброчесності та наукової етики, а висловлена рекомендація ЕГ вже виконується на належному рівні.</p>
<p>Критерій 6 За винятком гостьових лекцій на ОНП не залучено професіоналів-практиків до проведення на постійній основі аудиторних занять. Рекомендуємо з наступного навчального року залучати до проведення лекційних занять, вітчизняних та закордонних фахівців-практиків, зокрема з можливістю використання дистанційної форми викладання. Впродовж 2023/24 та наступних навчальних років мотивувати та залучати НПП до участі у міжнародних проектах та конференціях, у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності.</p>	<p>НПП, залучені до викладання на ОНП “Інформаційна безпека держави”, поєднують викладацьку та практичну діяльність. До прикладу, навчальну дисципліну «Інформаційно-аналітичні процеси в системах безпеки державних інформаційних ресурсів» та змістовий модуль «Сучасні технології інформаційної і кібербезпеки та захисту інформації» дисципліни «Стратегії наукових досліджень» викладає доктор технічних наук, професор Геннадій Миколайович Гулак, який має великий досвід практичної роботи та нині за зовнішнім сумісництвом обіймає посаду завідувача лабораторії кібербезпеки ПММС НАН України.</p> <p>Навчальні дисципліни «Проектування і впровадження захищених інформаційно-комунікаційних систем», «Забезпечення безпеки об’єктів критичної інфраструктури в умовах ведення кібердій і кіберконфліктів» викладаються кандидатом військових наук, доцентом Аносовим Андрієм Олександровичем, який з 1984 р. проходив службу в Збройних силах, зокрема, по 2013 р. – у відділі автоматизованих систем захисту інформації Центрального науково-дослідного інституту ГУР України.</p> <p>Навчальну дисципліну «Організація захисту розподілених інформаційних ресурсів» викладає кандидат технічних наук, доцент Соколов Володимир Юрійович, який на сьогодні за зовнішнім сумісництвом працює в компанії Intellias, Німеччина (компанія реалізує проекти з IoT, Artificial Intelligence, Data Science, UX/UI, Big Data, Cloud, DevOps та інших для автомобільної галузі, навігаційних систем, фінансових та телекомунікаційних технологій).</p> <p>Навчальну дисципліну «Прикладні аспекти створення та застосування систем технічного захисту» викладає кандидат технічних наук, доцент Козачок Валерій Анатолійович, який з 1983 р. проходив службу в Збройних силах, зокрема, по 2013 р. – у Відділі супроводження комплексних систем захисту інформації Центру військово-стратегічних досліджень.</p> <p>Навчальна дисципліна «Стратегії наукових досліджень», модуль «Інтернаціоналізація науки», Змістовий модуль 1. Основи інтернаціоналізації вищої освіти і науки викладається доцентом за суміщенням, кандидатом політичних наук Виговською Ольгою Сергіївною, яка має досвід практичної роботи (більше 5 років): завідувач науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти Університету (http://ivo.kubg.edu.ua/pro-nas/komanda.html).</p> <p>Змістовий модуль 2. Інформаційна грамотність; Змістовий модуль 3. Наукові публікації в цифровому середовищі викладаються викладачем за суміщенням, кандидатом наук із соціальних комунікацій Опришко Тетяною Сергіївною, яка має досвід практичної роботи (більше 5 років): директор</p>

бібліотеки Університету (<https://library.kubg.edu.ua/probiblioteku/istoriia-biblioteky/komanda.html>). Вважаємо, що всі заняття за цією навчальною дисципліною викладаються викладачами-практиками.

Тим не менше, планується залучення на постійній основі до викладання на ОНП більшої кількості професіоналів-практиків на умовах зовнішнього сумісництва.

На запит ЕГ №1 (Документальне підтвердження підвищення кваліфікації НПП, у тому числі проходження закордонних стажувань) було надано сертифікати НПП кафедри. Також у Е-портфолію НПП оприлюднено інформацію про їх участь у міжнародних проектах та конференціях, програмах академічної мобільності. Так, наприклад:

- к.т.н., доцент Складанний П.М., у 2021 пройшов закордонне стажування “Academic innovations and online learning methodology: psychological, technological and ethical aspects” у місті Варшава.

- д.т.н., професор Коршун Н.В., у 2021 році пройшла дистанційне закордонне стажування “Основи інтелектуальної власності” від Міжнародної організації інтелектуальної власності.

- к.п.н., доцент Шевченко С.М., у 2023 році пройшла дистанційне закордонне стажування “Неформальна освіта у підготовці бакалаврів в країнах Європейського Союзу та України” у місті Люблін.

Для можливості публікації та апробації результатів наукових досліджень здобувачів та НПП в Київському університеті імені Бориса Грінченка створено такі можливості:

1. Електронне фахове наукове видання “Кібербезпека: освіта, наука, техніка” (ISSN: 2663-4023) - рецензований технічний часопис галузі інформаційних технологій, присвячений проблемам дослідження, створення, впровадження та супроводження перспективних технологій інформаційної і кібернетичної безпеки та захисту інформації в освітній, науковій і науково-технічній діяльності як в Україні, так і поза її межами. Засновник: Київський університет імені Бориса Грінченка Журнал включено до переліку електронних наукових фахових видань (Категорія Б), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата технічних наук спеціальностей 122 Комп’ютерні науки, 123 Комп’ютерна інженерія, 125 Кібербезпека (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого в Мін’юсті України 06 лютого 2018 року за № 148/21600; Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019, № 975).
<https://csecurity.kubg.edu.ua/>.

2. Постійно діючий семінар “Забезпечення кібербезпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах”, матеріали якого індексуються в наукометричній базі Scopus.
<https://cpits.kubg.edu.ua/>

	<p>3. Всеукраїнська конференція молодих учених “Інформаційні технології” (ISSN: 2664-2638). https://zcit.kubg.edu.ua/index.php/journal</p> <p>Окрім цього, кафедра є співорганізатором, спільно з кафедрою інфокомунікаційної інженерії імені В.В.Поповського Харківського національного університету радіоелектроніки, міжнародної конференції «Проблеми інфокомунікацій. Наука і технології» https://picst.ieee.org.ua/</p> <p>НПП кафедри активно залучаються до участі та організації зазначених заходів і залучають до участі здобувачів ОНП.</p>
<p>Критерій 7 Слабких сторін та недоліків у контексті даного критерію ЕГ не виявлено.</p>	<p>Рівень А.</p>
<p>Критерій 8 ЕГ зазначила, що не прослідковується системна робота з анкетування аспірантів щодо рівня їх задоволеності освітнім процесом та змістом ОНП «Інформаційна безпека держави». ЕГ рекомендує активізувати роботу щодо опитування аспірантів за питаннями, які безпосередньо стосуються ОНП «Інформаційна безпека держави».</p>	<p>Починаючи з моменту реалізації ОНП (2019 р.) для з’ясування потреб здобувачів системно здійснюються опитування, очні зустрічі, засідання фокус-груп, під час звітування аспірантів на кафедрі (двічі на рік) постійно обговорюються питання задоволеності якістю реалізації ОНП.</p> <p>В Університеті реалізується система опитувань, зокрема через анкетування, усіх учасників освітнього процесу відповідно до затвердженого «Положення про опитування в Університеті» http://surl.li/auskc. Здобувачі мінімум тричі на рік проходять опитування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальноуніверситетське «Викладач очима студентів/аспірантів», завдяки якому визначається рівень задоволеності здобувачів щодо якості навчання, викладання та рівня компетентностей НПП щодо професійної поведінки і діяльності, й дозволяє проаналізувати роботу конкретного викладача на всіх освітніх програмах відповідно до його навчального навантаження за такими складовими: аналітичне мислення, гнучкість та емоційний інтелект, етичність, ефективна комунікація, ефективне використання методів викладання, знання предмету викладання, мотивація здобувачів. Результати анкетування вносяться до е-портфоліо викладачів; - щорічне анкетування для здобувачів ступеня доктора філософії, зокрема, і здобувачів ОНП «Інформаційна безпека держави», щодо задоволеності змістом та організацією освітньо-наукової підготовки, яке проводиться Докторською школою; - опитування на рівні кафедри, спрямоване на моніторинг задоволеності освітніми, організаційними та інформаційними потребами аспірантів (http://surl.li/hfnkl); - локальні опитування (наприклад, щодо організації освітнього процесу); - у системі електронного навчання після завершення сертифікованого курсу за кожним освітнім компонентом є опція проходження опитування щодо змісту, методів навчання, об’єктивності та прозорості контрольних заходів і отриманих результатів.
<p>Критерій 9 Рекомендуємо продовжувати практику прозорості та</p>	<p>Вважаємо, що в Університеті забезпечено високий рівень відкритості інформації. Відкритість є основною засадою розвитку відповідно до Стратегії розвитку Університету. Такі</p>

<p>публічності провадження освітньої діяльності за ОНП «Інформаційна безпека держави». ЕГ рекомендує у відкритому доступі оприлюднити інформацію про перелік змін, внесених до проєктів ОПП, та пропозицій після завершення громадського обговорення.</p>	<p>робочі матеріали, як результати обговорень ОНП, пропозиції щодо удосконалення тощо протоколюються випусковою кафедрою. У відповідь на запит ЕГ на додаткові документи та підтвердження №4 (Перелік отримання конкретних пропозицій (яких саме) щодо змін до ОНП протягом усього часу її функціонування від усіх груп стейкхолдерів, зокрема роботодавців, викладачів та здобувачів; документальні підтвердження їхнього розгляду (протоколи засідань кафедри, результати опитування тощо) та врахування/не врахування цих пропозицій (яких саме) під час розробки, перегляду ОНП) ми вже надали всі необхідні документи, зокрема витяги з протоколів засідання кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Факультету інформаційних технологій та математики: від 03.08.2022 №11, від 23.12.2021 №4, від 22.12.2021 №3. Проте, зважаючи на відсутність унормованих на законодавчому рівні вимог щодо оприлюднення робочих матеріалів щодо перегляду ОНП, вважаємо, що оприлюднення змін до ОНП 2019 р. та нової редакції 2022 р. є достатнім у контексті цього критерію (https://tinyurl.com/ONP125-kbg).</p> <p>Хочемо звернути увагу шановних членів галузевої експертної ради на деякі гарні практики Університету, який впродовж багатьох років дбає про відкритість даних. Вважаємо взірцевим прикладом висвітлення прогресу роботи над дисертаціями та оприлюднення таких результатів у е-портфоліо аспірантів на Вікі-порталі університету (http://surl.li/hfqqw). Створення е-портфоліо аспірантів – новація Університету Грінченка. Е-портфоліо аспіранта надає можливість здобувачам представляти свої можливості, є засобом узагальнення, системного представлення власних досягнень, у т.ч. для академічної, наукової спільноти, роботодавців. Інноваційним є й створення е-портфоліо науково-педагогічних працівників університету, яке сприяє представленню широкому колу зацікавлених осіб їхніх здобутків та досягнень. Усі бажаючі можуть відвідати сторінку е-портфоліо будь-якого НПП Університету, ввівши прізвище викладача в полі “Пошук” (http://eportfolio.kubg.edu.ua/login; наприклад, https://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/2360).</p>
<p>Критерій 10 Експертна група відзначає низький рівень академічної мобільності НПП та здобувачів ВО ступеня доктора філософії. Рекомендуємо упродовж наступних навчальних років мотивувати та залучати здобувачів ВО ступеня доктора філософії та НПП до участі у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності; гаранту ОНП та НПП впродовж 2023/2024 навчального року налагодити роботу із популяризації серед</p>	<p>Університетом створено всі умови для академічного обміну здобувачів освіти всіх рівнів, однак попри велику кількість угод, у тому числі у рамках програми Еразмус+, реалізації зазначених програм завадили різні об’єктивні обставини, у т.ч карантинні обмеження та військовий стан. Аспіранти ОНП були і є учасниками програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне.</p> <p>Окрім того, НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти та Докторська школа регулярно інформують аспірантів про можливості участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проєктах. Погоджуємося, що сприяння активізації роботи щодо залучення здобувачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проєктах потребує особливої уваги, проте аспіранти</p>

<p>здобувачів можливостей неформальної освіти.</p>	<p>Університету мають можливість користуватися повною мірою правом на реалізацію цього права.</p> <p>Університет усіляко сприяє аспірантам у закордонному стажуванні, зокрема через можливість подання заявок на міжнародні гранти та стипендії. Університет постійно розширює перелік закордонних закладів освіти, з якими укладені договори про співпрацю, якими передбачений, зокрема, й академічний обмін.</p> <p>ОНП передбачено викладання навчальної дисципліни «Стратегії наукових досліджень», який містить модуль «Інтернаціоналізація науки», спрямований на ознайомлення здобувачів із європейськими тенденціями розвитку вищої освіти та науки, та формує навички розробки грантових заявок, підготовки публікацій до міжнародних видань тощо.</p>
--	---